

Врховниот суд на Република Северна Македонија, на Општата седница со која претседаваше Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија Беса Адеми, одржана на 21.05.2024 година, согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), член 63 став 1 и 2, член 65 став 1 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, одлучувајќи по барањето за утврдување начелен став, поднесено од Димитрија Димоски, адвокат од Гостивар, го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Барањето поднесено од Димитрија Димоски, адвокат од Гостивар, за утврдување начелен став, заведено под СУ-03.бр.25/24 од 15.01.2024 година, **НЕ СЕ УСВОЈУВА.**

Образложение

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 21.05.2024 година, расправаше по барањето за утврдување начелен став, поднесено од Димитрија Димоски, адвокат од Гостивар, а по однос на постапувањето по кривичните предмети во судовите, од страна на судии со стаж од 2- две години.

Подносителот на барањето бара Врховниот суд на Република Северна Македонија, да зеземе начелен став или мислење, по однос на следните прашања: 1. Дали судија кој има стаж до 2- две години може да одлучува како судија на претходна постапка и да носи соодветни одлуки? Притоа, подносителот појаснува дека ова се однесува на преземање на истражни дејствија, како на пример претрес, при што можно е да произлезат докази кои упатуваат на сторено потешко кривичо дело, за кое е предвидена казна затвор над 5 – пет години. 2. Дали судијата кој има стаж до 2- две години може да одлучува за определување на мерка притвор за кривично дело за кое е предвидена казна затвор над 5 – пет години? 3. Дали судија кој има стаж од 2- две години може да учествува во кривични предмети за малолетници или пак во кривичен совет за малолетници како член на истиот?

Подносителот се повикува на одредбата од членот 30 став 1 од Законот за судовите, во која не било наведено дека судијата е овластен да одлучува и во претходна постапка и слично. Понатаму, подносителот укажува на постоење на различна судска практика и различно постапување во судовите низ целата држава, поради што смета дека се исполнети условите за заземање начелен став по наведените прашања. На овој начин, би се разрешиле противречностите и би се избегнале ситуации каде доказите и судските одлуки донесени од судии со стаж од 2 -две години би биле прогласени за незаконити и би се утврдиле повреди на Европската конвенција за заштита на човековите права. Оттука, подносителот смета дека со заземањето на начелен став или мислење по предметните прашања доследно би се почитувал принципот на владеење на правото, доследна и единствена примена на законите и еднаква судска практика низ целата држава.

Согласно членот 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите, Врховниот суд на Република Северна Македонија утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единството во примената на законите од страна на судовите во рок од три месеци, но не подолго од шест месеци по сопствена иницијатива или по иницијатива на претседател на суд или по иницијатива на седниците на судиите или судските оддели од судовите или по иницијатива на адвокати и ги објавува на веб страницата на Врховниот суд на Република Македонија.

Видно од содржината на барањето, подносителот укажува на постоење на различна судска практика и различно постапување во судовите во Република Северна Македонија, но во поткрепа на ваквите наводи не се доставени релевантни докази, односно судски одлуки од кои би произлегла различна судска практика по однос на поставените прашања.

Имајќи го предвид горенаведеното, Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија, оцени дека во конкретниот случај не се исполнети законските услови од членот 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите, односно не постои невоедначена судска практика во судовите во Република Северна Македонија, поради што одлучи како во изреката на овој Заклучок.

**ОПШТА СЕДНИЦА НА ВРХОВНИОТ СУД
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

